

Целта на този документ е с помощта на няколко задачи и примера да изясни основните идеи за построяването на минимален суфиксен автомат по дадена дума, [BBH⁺85].

Основните понятия, които използваме са:

Дефиниция 0.1 (Релация на Майхил – Нероуд). За език $L \subseteq \Sigma^*$ и думи $u, v \in \Sigma^*$:

$$u \equiv_L v \stackrel{def}{\iff} \forall \gamma \in \Sigma^* (u \circ \gamma \in L \leftrightarrow v \circ \gamma \in L).$$

Дефиниция 0.2. За дума $w \in \Sigma^*$ с $\text{Pref}(w)$, $\text{Inf}(w)$ и $\text{Suff}(w)$ бележим съответно множествата от всички префикси, всички инфикси и всички суфикси на думата w .

Дефиниция 0.3 (*end-pos_w*). За дума $w = a_1 a_2 \dots a_n$, $a_i \in \Sigma$, и дума $u \in \Sigma^*$:

$$\text{end-pos}_w(u) = \{i \mid 0 \leq i \leq n \text{ \& } u = a_{i-|u|+1} \dots a_i\}.$$

Дефиниция 0.4 ((каноничен) представител). Ако $w \in \Sigma^*$ и $v \in \text{Inf}(w)$, то $\frac{w}{v}$ е най-дългата дума в класа на еквивалентност $[v]_{\equiv_{\text{Suff}(w)}}$.

Дефиниция 0.5 (*slink*). Ако $w \in \Sigma^*$ и $v \in \Sigma^+$, то $s = \text{slink}_w(v)$ е най-дългият суфикс на v , за който $v \not\equiv_{\text{Suff}(w)} s$.

По дадена дума $w \in \Sigma^*$ искаме да намерим:

$$\begin{aligned} Q_w &= \left\{ \frac{w}{v} \mid v \in \text{Inf}(w) \right\} \\ \text{за всяко } v \in Q_w : & \quad \text{slink}_w(v) \\ \text{за всяко } v \in Q_w : & \quad \delta_w(v, a) = \begin{cases} \frac{w}{va}, & \text{ако } va \in \text{Inf}(w) \\ \neg!, & \text{иначе,} \end{cases} \end{aligned}$$

където $a \in \Sigma$.

1 Връзки между *end-pos_w*(.) и $\equiv_{\text{Suff}(w)}$

Задача 1.1. Нека $w = \text{bbacbbba}$. Нека $L = \text{Suff}(w)$ е езикът от суфикси на думата w .

1. Определете *end-pos_w*(*a*), *end-pos_w*(*ba*) и *end-pos_w*(*bba*).
2. Намерете елементите на класа на еквивалентност $[a]_{\equiv_L}$.
3. Намерете *end-pos_w*(*c*), *end-pos_w*(*aa*) и *end-pos_w*(*baa*).

Задача 1.2. Докажете отново, че за всяка дума $w \in \Sigma^*$ и думи $u, v \in \Sigma^*$ следните са еквивалентни:

1. $u \equiv_L v$,
2. *end-pos_w*(*u*) = *end-pos_w*(*v*).

Задача 1.3. Нека $w = \text{bbacbbba}$ и $w' = w \circ a$.

1. Определете $\text{end-pos}_{w'}(a)$, $\text{end-pos}_{w'}(ba)$, $\text{end-pos}_{w'}(bba)$, $\text{end-pos}_{w'}(aa)$, $\text{end-pos}_{w'}(baa)$, $\text{end-pos}_{w'}(w')$ и сравнете получените резултати с тези от [задача 1](#).
2. Сравнете $\text{end-pos}_w(bb)$ и $\text{end-pos}_{w'}(bb)$.

Задача 1.4. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$ са произволни. Докажете, че:

1. $\text{Inf}(w') \setminus \text{Inf}(w) \subseteq \text{Suff}(w')$.
2. ако $v \in \text{Suff}(w')$, то: $\text{end-pos}_{w'}(v) = \text{end-pos}_w(v) \cup \{|w'|\}$.
3. ако $v \notin \text{Suff}(w')$, то: $\text{end-pos}_{w'}(v) = \text{end-pos}_w(v)$.

2 Свойства на slink_w

Задача 2.1. Нека $w = bbacbbba$ и $w' = w \circ a$. Намерете:

1. $\text{slink}_w(w)$, $\text{slink}_w(bba)$, $\text{slink}_{w'}(a)$, $\text{slink}_w(bbac)$, $\text{slink}_w(bb)$, $\text{slink}_w(b)$.
2. $\text{slink}_{w'}(w)$, $\text{slink}_{w'}(w')$, $\text{slink}_{w'}(bba)$, $\text{slink}_{w'}(a)$.

Задача 2.2. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$. Докажете, че ако $u, v \in \text{Inf}(w')$ са такива, че:

$$u \equiv_{\text{Suff}(w)} v \ \& \ u \not\equiv_{\text{Suff}(w')} v,$$

то поне една от двете думи u и v е еквивалентна на w' или $\text{slink}_{w'}(w')$ относно $\equiv_{\text{Suff}(w')}$.
Заключете, че:

$$\text{ind}(\equiv_{\text{Suff}(w)}) + 1 \leq \text{ind}(\equiv_{\text{Suff}(w')}) \leq \text{ind}(\equiv_{\text{Suff}(w)}) + 2.$$

Задача 2.3. За думите $w = bbacbbba$ и $w' = w \circ a$ намерете Q_w и $Q_{w'}$.

Задача 2.4. Докажете, че за всеки $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$ е в сила:

$$Q_{w'} = Q_w \cup \{w', \text{slink}_{w'}(w')\}.$$

3 Пресмятане на $\text{slink}_{wa}(wa)$

Задача 3.1. Нека $w = bbacbbba$ и $w' = w \circ a$ намерете:

1. всички $v \in Q_w$, за които $v \circ a \in \text{Inf}(w)$.
2. всички $v \in \text{Suff}(w)$, за които $v \circ a \in \text{Inf}(w)$.
3. всички $v \in \text{Suff}(w) \in Q_w$, за които $v \circ a \in \text{Inf}(w)$.

FindStem ($Q, \text{slink}, \delta, w, w', a$)	NewSlink ($Q, \text{slink}, \delta, u, w', a$)
@1 $u \leftarrow w$	@1 $v \leftarrow \delta(u, a), s \leftarrow u \circ a$
@2 while $u \neq \text{NULL}$ and $\neg \delta(u, a)$	@2 $Q \leftarrow Q \cup \{s\}$
@3 $\delta(u, a) \leftarrow w'$	@3 $\text{slink}(s) \leftarrow \text{slink}(v)$
@4 $u \leftarrow \text{slink}(u)$	@4 $\text{slink}(v) \leftarrow s$
@5 done	@5 $\text{slink}(w') \leftarrow s$
@6 return u	@6 for $b \in \Sigma$: $\delta(v, b) \neq \text{NULL}$ do
	@7 $\delta(s, b) \leftarrow \delta(v, b)$
	@8 return s

Задача 3.2. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$. Да разгледаме процедурата **FindStem**¹, в която предполагаме, че $Q = Q_w \cup \{w'\}$, $\text{slink} = \text{slink}_w$ и $\delta = \delta_w$. Нека u е резултатът от изпълнението на **FindStem**.

Докажете, че:

1. $\text{slink}_{w'}(w') = \begin{cases} \varepsilon & \text{ако } u = \text{NULL} \\ u \circ a & \text{иначе.} \end{cases}$
2. ако $u \neq \text{NULL}$ и $u \circ a \neq \delta_w(u, a)$, то $|\delta_w(u, a)| > |u| + 1$.
3. при предположенията на предишната подточка докажете, че след изпълнението на **NewSlink**² функцията $\text{slink} = \text{slink}_{w'}$.

4 Конструиранието на преходите $\delta_{w'}$

Задача 4.1. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$. Нека u е дефинирано както в задача 3.2, а $v \in Q_w \cup \{\text{slink}_{w'}(w')\}$ е произволно. Докажете, че ако $a \neq b \in \Sigma$, то:

1. $\delta_{w'}(w', b)$ не е дефинирано.
2. $\delta_{w'}(v, b) = \delta_w(v, b)$ за $v \in Q_w$.
3. $\delta_{w'}(v, b) = \delta_w(\delta_w(u, a), b)$ ако $v = \text{slink}_{w'}(w') \notin Q_w$.

Задача 4.2. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$. Нека u е дефинирано както в задача 3.2, а $v \in Q_w \cup \{\text{slink}_{w'}(w')\}$ е произволно. Докажете, че:

1. $\delta_{w'}(v, a) = \delta_w(v, a)$ ако $v \notin \text{Suff}(w)$.
2. $\delta_{w'}(v, a) = w'$, ако $v \in \text{Suff}(w) \cap Q_w$, $|v| > |u|$,
3. $\delta_{w'}(v, a) = \delta_{w'}(\delta_w(u, a), a)$, ако $v = \text{slink}_{w'}(w') \notin Q_w$.

Задача 4.3. Разгледайте процедурата **InsertNextChar**, която се изпълнява с $Q = Q_w$, $\text{slink} = \text{slink}_w$ и $\delta = \delta_w$. Докажете, че ако се изпълни ред @11, то непосредствено след това:

1. $Q = Q_{w'}$, където $w' = w \circ a$,
2. $\text{slink} = \text{slink}_{w'}$,

¹Може да се абстрахирате засега от ред @3.

²Може да се абстрахирате засега от редове @6 и @7.

3. $\delta(v, b) = \delta_{w'}(v, b)$ за всички състояния $v \in Q$ и $b \in \Sigma$ с изключение може би на $b = a$ и $v \in \text{Suff}(w)$ с $|v| \leq |u|$.

Задача 4.4. Нека $w \in \Sigma^*$, $a \in \Sigma$ и $w' = w \circ a$. Нека u е дефинирано както в задача 3.2, а $v \in \text{Suff}(w)$ с $|v| \leq |u|$ е произволно. Тогава $\delta_{w'}(v, a) = \begin{cases} \text{slink}_{w'}(w') & \text{ако } \delta_w(v, a) = \delta_w(u, a) \\ \delta_w(v, a), & \text{иначе.} \end{cases}$

Задача 4.5. Докажете, че ако $Q = Q_w$, $\text{slink} = \text{slink}_w$ и $\delta = \delta_w$ за някоя дума $w \in \Sigma^*$, то след изпълнението на **InsertNextChar** $Q = Q_{w \circ a}$, $\text{slink} = \text{slink}_{w \circ a}$ и $\delta = \delta_{w \circ a}$ като резултатът е $w \circ a$.

	InsertNextChar ($Q, \text{slink}, \delta, w, a$)
	@1 $w' \leftarrow w \circ a$
	@2 $Q \leftarrow Q \cup \{w'\}$
Redirect ($Q, \text{slink}, \delta, u, s, a$)	@3 $u \leftarrow \text{FindStem}(Q, \text{slink}, \delta, w, w', a)$
@1 $v \leftarrow \delta(u, a)$	@4 if $u = \text{NULL}$ then
@2 while u is defined and	@5 $\text{slink}(w') \leftarrow \varepsilon$
$\delta(u, a) = v$ do	@6 return w'
@3 $\delta(u, a) \leftarrow s$	@7 $v \leftarrow \delta(u, a)$
@4 $u \leftarrow \text{slink}(u)$	@8 if $ v = u + 1$ then
@5 done	@9 $\text{slink}(w') \leftarrow v$
	@10 return w'
	@11 $s \leftarrow \text{NewSlink}(Q, \text{slink}, \delta, u, w', a)$
	@12 Redirect ($Q, \text{slink}, \delta, u, s, a$)
	@13 return w'

Литература

- [BBH⁺85] A. Blumer, J. Blumer, D. Haussler, A. Ehrenfeucht, M. T. Chen, and J. Seiferas. The smallest automation recognizing the subwords of a text. *Theoretical Computer Science*, 40:31 – 55, 1985. Eleventh International Colloquium on Automata, Languages and Programming.

Упътвания към някои от задачите

Упътване 4.1 (Упътване за задача 2.2). Използвайте задачи 1.2 и 1.4.

Тъй като $u \equiv_{\text{Suff}(w)} v$, но $u \not\equiv_{\text{Suff}(w')} v$, то една от думите u и v е суфикс на w' , а другата – не, защото техните $\text{end-pos}_{w'}(\cdot)$ множества могат да се различават единствено по елемента $|w'|$. Ако $|w'| \in \text{end-pos}_{w'}(v) \setminus \text{end-pos}_{w'}(u)$, разгледайте два случая:

1. $\text{end-pos}_{w'}(v) = \{|w'|\}$. Тогава $v \equiv_{\text{Suff}(w')} w'$ като обърнете внимание, че $\text{end-pos}_{w'}(u) = \emptyset$. Тази ситуация може да интерпретираме като $u \notin \text{Inf}(w')$ и v се среща един единствен път в w' при това като суфикс.
2. $|w'| \subsetneq \text{end-pos}_{w'}(v)$. Тогава има позиция $k \neq |w'|$, за която $k \in \text{end-pos}_{w'}(v)$. Оттук $k < |w'|$ и следователно $v \neq_{w'} w'$ и $v \in \text{Inf}(w)$. Нека $\overleftarrow{v} \equiv_{\text{Suff}(w')} v$ е най-дългият представител в класа на v относно $\equiv_{\text{Suff}(w')}$. Тогава $\overleftarrow{v}$ завършва на позиция $|w'|$ в w' ,

следователно е суфикс на w' . Аналогично, тъй като $\overleftarrow{v}$ завършва и на позиция k в w . Тъй като u също завършва на позиция k в w , но не и на позиция $|w'|$ в w' , то:

$$u = \alpha \circ b \circ \overleftarrow{v} \text{ и } w' = \beta \circ c \circ \overleftarrow{v}.$$

В w имаме, че $\text{end-pos}_w(\overleftarrow{v}) = \text{end-pos}_w(v) = \text{end-pos}_w(u)$. Оттук получаваме, че $\text{end-pos}_w(\overleftarrow{v}) = \text{end-pos}_w(b \circ \overleftarrow{v})$, но тогава $c \circ \overleftarrow{v} \notin \text{Inf}(w)$, откъдето наистина $\overleftarrow{v} = \text{slink}_{w'}(w')$.

Упътване 4.2 (Упътване за задача 2.4). Използвайте задача 2.2 и разсъжденията от нея.

Упътване 4.3 (за задача 4.1). Забележете, че ако $b \neq a$ то $\text{end-pos}_w(v \circ b) = \text{end-pos}_{w'}(v \circ b)$. Сега използвайте задача 1.4

Упътване 4.4 (за задача 4.2). Отново използвайте задача 1.4.

Упътване 4.5 (за задача 4.4). Забележете, че ако v е както в условието и $\delta_w(v, a) \neq \delta_w(u, a)$, то позицията $|w| + 1 = |w'|$ се добавя към всички елементи от класа на еквивалентност $[v \circ a]_{\text{Suff}(w)}$. Тогава той остава непроменен.

Относно тези v , за които $\delta_w(v, a) = \delta_w(u, a)$. За тях имаме, че $v \circ a \equiv_{\text{Suff}(w)} u \circ a$ и тъй като $v \circ a$ е суфикс и на w' както и $u \circ a = \text{slink}_{w'}(w')$, то $v \circ a \equiv_{\text{Suff}(w')} u \circ a$.